

Stakeholderoverleg - Ontwerprapport 2023 - startdatum 1 januari 2024 - deel 1 en 2

Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) publiceerde op 8 mei 2023 deel 1 en 2 van haar ontwerprapport 2023 voor stakeholderoverleg. De stakeholders werden opgeroepen om deze 2 onderdelen van het ontwerprapport grondig te bestuderen en eventuele opmerkingen via mail uiterlijk op 4 juni 2023 aan het VEKA te bezorgen.

Het VEKA heeft voor deel 1 van 7 stakeholders/organisaties en voor deel 2 van 2 stakeholders/organisaties tijdig opmerkingen ontvangen. De opmerkingen van de stakeholders worden hieronder beknopt weergegeven en beantwoord. Waar nodig werden ze verwerkt in het definitieve rapport, dat aan de minister werd bezorgd.

Een deel van de ontvangen opmerkingen handelt over de bepalingen en wettelijk vastgelegde parameters van het Energiedecreet en het Energiebesluit.

Zo werden opmerkingen ontvangen over:

- de definitie van burgerparticipatie;
- de methodiek om het aantal vollasturen te bepalen bij GS cat. 4 en GS cat. 4/1;
- de plafonnering van de opstalvergoeding bij GS cat. 4 en GS cat. 4/1.

Het VEKA herhaalt dat het de reglementaire bepalingen moet toepassen zoals ze in het Energiedecreet en het Energiebesluit (of andere wetgevende teksten) zijn vastgelegd. Het komt immers aan een administratieve overheid niet toe deze bepalingen in vraag te stellen, aan te passen en/of buiten beschouwing te laten.

Er wordt in dit document ook geen reactie meer gegeven op opmerkingen die in n.a.v. het stakeholderoverleg bij een eerder ontwerprapport al zijn behandeld.

Zo werden opnieuw opmerkingen ontvangen over:

- het inrekenen van de ontwikkelingskosten voor windprojecten voor niet-gerealiseerde projecten;
- de inzage in het gebruik van de gegevens die door de uitbaters doorgestuurd worden om de parameters te bepalen;
- de hoogte van de jaarlijkse indexatievoet voor de onderhoudskosten.

Opmerkingen en reacties bij Ontwerprapport - deel 1

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
Wind - algemeen	I.1.0.1	De sector pleit ervoor dat voor de berekening van de procentuele afslag de marktbevraging verkort wordt en enkel PPA's van de laatste 5 jaar in rekening worden gebracht.	Voor de bepaling van het afslagpercentage houdt het VEKA enkel rekening met PPA's waarvoor de geldigheidsduur minstens tot in 2024 geldt, onafhankelijk van wanneer die PPA werd afgesloten. Meer dan 90% van de PPA's die in rekening gebracht worden zijn niet ouder dan 5 jaar. Indien ook de PPA's die ouder zijn dan 5 jaar in rekening gebracht worden blijft de mediaan voor het jaar 2024 gelijk aan 11,0% (zoals in het ontwerprapport).
	I.1.0.2	De sector geeft aan dat de marktwaarde elektriciteit bij verkoop geen rekening houdt met het plafond op de marktinkomsten dat 130 €/MWh bedraagt.	Deel 1 van het OT-rapport 2023 betreft de bandingfactoren voor nieuwe installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2024. Het plafond op de marktinkomsten van elektriciteitsproducten loopt van 1 augustus 2022 tot en met 30 juni 2023. Voor de installaties met een startdatum in 2024 is deze maatregel dus niet van toepassing en bijgevolg niet in rekening gebracht bij het bepalen van de bandingfactoren.
	I.1.0.3	De sector geeft aan dat de algemene werkwijze voor het bepalen van de investeringskost geen rekening houdt met recente, significante verhogingen van de marktprijzen als gevolg van de sterke toename in grondstofprijzen, inflatie en prijzen voor logistiek.	In de definitieve versie van het OT-rapport 2023 worden de bekomen investeringskosten uit de marktbevraging van 2021 en 2022 geïndexeerd naar het jaar 2024, overeenkomstig inschattingen van het Federaal Planbureau. Dit betekent een indexatie van 18,2% voor de prijsgegevens van 2021 naar 2024 en een indexatie van 8,09% voor de prijsgegevens van 2022 naar 2024.
	I.1.0.4	De sector geeft aan dat de onderhoudscontracten alleen al omwille van de inflatie voor projecten waarvoor nu contracten worden afgesloten gevoelig hoger zijn dan deze in het verleden. Het rekenen met contracten die lopen voor bestaande installaties om nieuwe installaties door te rekenen is niet realistisch.	In de definitieve versie van het OT-rapport 2023 worden de bekomen onderhoudskosten uit de marktbevraging van 2021 en 2022 (= lopende contracten) geïndexeerd naar het jaar 2024, overeenkomstig inschattingen van het Federaal Planbureau. Dit betekent een indexatie van 18,2% voor de prijsgegevens van 2021 naar 2024 en een indexatie van 8,09% voor de prijsgegevens van 2022 naar 2024.

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
	I.1.0.5	De sector geeft aan dat de prijzen voor elektriciteit op de termijnmarkt door paniek zeer hoog zijn gegaan. Geen enkel nieuw project zal deze prijs kunnen realiseren bij de injectie van de geproduceerde elektriciteit in het net. De sector vraagt om in de huidige omstandigheden gebruik te maken van een neutrale prijsschatting voor het komende jaar (vb. op basis van de methodiek van de VREG prijscurves uit de V-test).	De methode voor het berekenen van de marktwaarde van de elektriciteit bij verkoop is wettelijk bepaald in bijlage III/1 van het Energiebesluit. Het VEKA kan daar niet van afwijken, ook niet éénmalig. Het Energiebesluit stelt dat de marktwaarde van de elektriciteit bij verkoop voor het volgende kalenderjaar vastgelegd wordt op basis van de gemiddelde ENDEX (year ahead) tijdens de meest recente periode van twaalf maanden. In deel 2 van het OT-rapport 2024 zal de marktwaarde voor elektriciteit voor het jaar 2024 geactualiseerd worden op basis van de werkelijke gegevens en zal er een nieuwe inschatting gebeuren voor het jaar 2025 op basis van de ENDEX (year ahead).

//

<p>Biogas - algemeen</p>	<p>I.2.0.1</p>	<p>De parameters $P_{EL,V}$, $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} worden op verschillende momenten in de tijd bepaald. Hierdoor ontstaat een discrepantie.</p> <p>De marktwaarde elektriciteit bij verkoop wordt berekend aan de hand van de gemiddelde year ahead prijs (CAL24) gedurende de meest recente 24 maanden. Deze wordt dus berekend met een voorspelde prijs voor het startjaar. De vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname en kosten van de vermeden primaire brandstof worden echter bepaald aan de hand van de meest recente EUROSTAT prijzen, historische prijzen die betaald zijn in het verleden. Hierdoor is het tijds kader niet langer conform. Om de onderlinge correlatie beter te benaderen, lijkt het daarom aangewezen om ook voor $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} te vertrekken van wholesale noteringen (ENDEX, TTF) rekening houdende met bijkomende taksen, heffingen en kosten indien van toepassing.</p>	<p>De methode voor het bepalen van de parameter $P_{EL,V}$ is wettelijk vastgelegd in het Energiebesluit. Voor projecten met een brandstofkost, die niet worden geactualiseerd, wordt een gemiddelde ENDEX-prijs o.b.v. 24 maanden aangenomen als meest representatieve inschatting voor toekomstige prijzen bij verkoop.</p> <p>De vermeden aardgasprijzen zijn enkel relevant voor de bio-WKK categorieën bij agrarische/industriële vergisters. Er wordt bij de GS-projectcategorieën nl. aangenomen dat alle warmte binnen de groenestroomprojectcategorie (verwarmen van vergisters, drogen van digestaat) nuttig wordt gebruikt. Verder wordt aangenomen dat alle netto geproduceerde elektriciteit wordt geïnjecteerd in het net, waardoor er geen zelfafname in rekening wordt gebracht. Voor GFT-vergisters zijn zowel de vermeden aardgasprijzen als elektriciteitsprijzen relevant, al worden de bandingfactoren afgetopt op de maximale waarden, waardoor een wijziging van methode geen verschil zal maken op het eindresultaat (voor projecten met een startdatum vanaf 2024). Enkel de methode voor de bepaling van de vermeden aardgasprijs kan dus een verschil geven in eindresultaat.</p> <p>Indien het gemiddelde wordt berekend van de TTF over de laatste 24 maanden t.e.m. 28/2/2023 (cfr. ENDEX) voor CAL24 t.e.m. 29 bedraagt de aardgasprijs gemiddeld 34,0 €/MWh. Dit omrekenen van de bovenste verbrandingswaarde van de brandstof naar de onderste met een omrekeningsfactor van 0,903 geeft een prijs van 37,7 €/MWh. De vermeden aardgasprijs wordt in het Energiebesluit gedefinieerd als de marktwaarde zonder toevoeging van taksen, heffingen en vermeden netkosten van de vermeden primaire brandstof voor dezelfde hoeveelheid nuttige warmte in jaar 0. In het ontwerprapport werd een prijs van 37,3 €/MWh aangenomen (categorie I4</p>
---------------------------------	----------------	---	---

	<p>I.2.0.2</p>	<p>De marktwaarde elektriciteit bij verkoop zoals nu berekend, o.b.v. de year ahead prijs (CAL 24) gedurende de meest recente 24 maanden, is geen realistische weergave van de werkelijke prijs doorheen de volledige levensduur van de installatie. De huidige energieprijzen (elektriciteit + aardgas) doortrekken stemt niet overeen met wat de energiemarkten aangeven.</p> <p>Gezien de vandaag heersende energiecrisis en ongebruikelijk hoge energieprijzen is het onwaarschijnlijk dat de huidige waarden blijven aanhouden. Dit is ook zichtbaar op de verschillende termijnmarkten. Het is daarom ook aangewezen om deze termijnmarkten te integreren in de parameters $P_{EL,V}$, $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} of $i_{EL,V}$, $i_{EL,ZA}$ en i_{PBW} om zo de toekomstige trend mee in rekening te brengen.</p>	<p>Zie vorige opmerking: de methode voor het bepalen van de parameter $P_{EL,V}$ is wettelijk vastgelegd en een aanpassing van de methode voor het bepalen van de parameters $P_{EL,ZA}$ en $i_{EL,ZA}$ zal geen verschillend eindresultaat geven.</p> <p>De vermeden aardgasprijs (P_{PBW}) en indexen $i_{EL,V}$ en i_{PBW} hebben enkel impact op de bandingfactoren voor de projectcategorieën van agrarische/industriële vergisters. De vermeden aardgasprijs wordt door het VEKA bepaald en dit op basis van de EUROSTAT-prijsggegevens voor het tweede semester van 2021, die in lijn liggen met de nabije toekomstige marktvoorspellingen o.b.v. de TTF. Deze prijsaannname wordt behouden.</p> <p>Indien het gemiddelde wordt berekend van de ENDEX over de laatste 24 maanden t.e.m. 28/2/2023 voor CAL24 t.e.m. 27 bedraagt de elektriciteitsprijs gemiddeld 121 €/MWh. In het ontwerprapport werd deze waarde wettelijk bepaald op 119 €/kWh, wat in lijn ligt met de marktvoorspellingen voor de nabije toekomst.</p> <p>Door de huidige historisch hoge energieprijzen lijkt het onwaarschijnlijk dat de energieprijzen gedurende de hele economische levensduur blijven stijgen. Gezien de vele onzekere factoren kan niet inschat worden wanneer de energieprijzen terug zullen dalen naar oorspronkelijke niveaus. Er zijn dan ook lange termijn-inschattingen van de energieprijzen voorhanden voor de volledige economische levensduur van het project (biogas 15 jaar). Een methode om onzekerheid over de toekomstige energieprijzen te vermijden zou kunnen zijn om deze te actualiseren zoals de actualisaties van projecten op basis van wind en zon. Hiervoor is er echter op dit moment geen wettelijke uitvoering. De indexatievoet van 0% wordt behouden voor $i_{EL,V}$ en i_{PBW}.</p>
--	----------------	--	--

////////////////////////////////////

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
	1.2.1.2	<p>De referentie-installatie van 2.500 kWe is veel te groot en betekent een mismatch met de ambities uit het Vlaamse Energie en Klimaatplan om tegen eind 2030, 532 tot 676 WKK installaties te bouwen op boerderijschaal. (...)</p> <p>In lijn met o.a. Nederland, Duitsland & Luxemburg, wordt geopperd om een aparte categorie te creëren voor boerderijschaal-vergisting, met hierbij een referentie-dossier van 22kWe, ofwel 130 melkkoeien met dagverse mest, gezien dit de minimum grootte is, en boeren niet te pushen tot schaalvergroting.</p> <p>Ervan uitgaande dat de hoogte van de GSC en de WKC dezelfde blijft, de VLIF blijft worden verdergezet en de meeste melkvee- en varkenshouders afhaken vanaf een terugverdiendtijd van 7 jaar wordt voorgesteld om in deze categorie een bandingfactor van 1,23 te hanteren. Om niet te gaan oversubsidiëren, zou de categorie zich kunnen beperken tot 75kWe en het boeren enkel toestaan om mest te vergisten.</p>	<p>Pocketvergisters ontvangen inderdaad een bandingfactor die gebaseerd wordt op de onrendabele topberekening van een grootschalige vergister van 2,5 MWe. De bestaande projectcategorie geldt voor bruto nominale vermogens groter dan 10 kWe t.e.m. 5 MWe. De maximale bandingfactor wordt vastgelegd in het Energiebesluit en bedraagt voor groenestroominstallaties en WKK-installaties die biogas als bron gebruiken met startdatum vanaf 2024 respectievelijk 0,64 en 1,00.</p> <p>Om mogelijke oversubsidiëring te vermijden en efficiëntere installaties te stimuleren wordt als referentie-installatie voor projecten met een startdatum vanaf 2024 nog steeds uitgegaan van 2,5 MWe. Om tegen eind 2030 676 kleinschalige vergisters te installeren, zouden er in het jaar 2024 52 geïnstalleerd moeten worden (maximale inschatting, installaties met beperkt vermogen). De steunhoogte in € (GSC en WKC), gerekend aan de maximale bandingfactoren voor deze projectcategorieën, omvat voor deze 52 pocketvergisters samen ongeveer de steun aan één grootschalige vergistingsinstallatie van 2,5 MWe aan de huidige bandingfactoren. Het risico op oversubsidiëring is te groot als de referentie-installatie gebaseerd wordt op basis van 22 kWe en er alsnog een vergister van 2,5 MWe wordt geplaatst.</p> <p>Het VEKA verwijst naar het aanvraagformulier met de mogelijkheid om een nieuwe projectcategorie aan te vragen voor een bijkomende representatieve projectcategorie (link).</p>

Opmerkingen en reacties bij Ontwerprapport - deel 2

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
Wind – algemeen	II.1.0.1	De sector pleit ervoor dat voor de berekening van de procentuele afslag de marktbevraging verkort wordt en enkel PPA's van de laatste 5 jaar in rekening worden gebracht.	Zie reactie op opmerking I.1.0.1
	II.1.0.2	De sector geeft aan dat de marktwaarde elektriciteit bij verkoop geen rekening houdt met het plafond op de marktinkomsten dat 130 €/MWh bedraagt.	Het plafond op de marktinkomsten wordt niet rechtstreeks ondergebracht in de parameter marktwaarde elektriciteit bij verkoop, maar wordt verwerkt in het afslagpercentage. Deze maatregel is geldig van 1 augustus 2022 tot en met 30 juni 2023 en wordt enkel voor deze periode in rekening gebracht. Dit staat ook beschreven op pagina 22 van deel 2 van het ontwerprapport.
	II.1.0.3	De sector geeft aan dat de hoge elektriciteitsprijzen van de laatste jaren de projecten fnuiken die in ontwikkeling waren tijdens de periode met de hoge elektriciteitsprijzen. De sector pleit ervoor om een onderscheid te maken tussen de verschillende werkelijke constructietermijnen van de projecten. Alternatief stelt de sector voor om de constructietermijn in zijn geheel te verlengen.	Bijlage III/1 van het Energiebesluit beslist dat de constructietermijn die van toepassing was bij de initiële berekening van de onrendabele top blijft gelden bij de daaropvolgende actualisatieberekeningen. Het VEKA heeft niet de mogelijkheid om de constructietermijn aan te passen voor installaties waarvoor de startdatum reeds vastligt. Voor installaties met een startdatum in 2021 of 2022 blijft de constructietermijn dus gelijk aan 1 jaar, ook als de installaties pas respectievelijk in 2023 of 2024 gerealiseerd worden.
	II.1.0.4	De sector geeft aan dat de piek in de termijnmarktprijzen grotendeels fictief was. Met fictief wordt met name bedoeld dat er niet werkelijk werd gehandeld aan de zeer hoge ENDEX prijzen die gepubliceerd zijn, of toch geen relevante volumes.	Het VEKA is genoodzaakt om de methodologie beschreven in bijlage III/1 van het Energiebesluit toe te passen bij het berekenen van de marktwaarde elektriciteit bij verkoop. Het VEKA kan daar niet afwijken, ook niet eenmalig. Het Energiebesluit stelt dat de marktwaarde van de elektriciteit bij verkoop voor de voorgaande kalenderjaren vastgelegd wordt op basis van de gemiddelde ENDEX (year ahead) tijdens het voorafgaande jaar.

